

Одним з напрямків перетворення промислових територій є реновація. Ідея зводити нові економічно привабливі об'єкти на місці збиткових підприємств і нераціонально використовуваних територій виникла в США, і досить скоро це стало звичайною практикою в багатьох країнах.

У світі зміною функціонального призначення та повторним використання виробничих об'єктів займаються більше 30 років. Також приділяється велика увага темі збереження «старих будівель», які мають історичну цінність.

В умовах дефіциту земельних ділянок перетворення промислових зон дає можливість оновити міське середовище, змінити не тільки архітектурний вигляд, але і соціальний рівень. Якщо заново реорганізувати міський простір, то можна вирішити транспортні проблеми, знайти потенціал для будівництва нових доріг, мостів, парків і набережних. Території, які були раніше закриті, навпаки, стають новими місцями тяжіння для городян.

СТВОРЕННЯ ОБ'ЄКТІВ СПОРТИВНО-МЕДИЧНОГО ОБСЛУГОВУВАННЯ – ВЕЛНЕС-ЦЕНТРІВ

Гончаренко А.В.

Науковий керівник – Панкєєва А.М., канд. техн. наук, доцент

Сьогодні темпи життя сучасного урбанізованого суспільства нестримно зростають. Такі фактори та тенденції як зміна способу життя населення, збільшення чисельності населення у містах, особливо у великих, підвищення щільності населення, що призвело до зменшення індивідуального простору кожної людини, інформаційний вплив, стреси під час переміщення по місту: громадський транспорт, пробки при русі на особистому автомобілі, загальний рівень забруднення повітря, рівень шуму ті інші, призводять до збільшення психологічного стресу міського населення та іншим негативним наслідкам. В результаті, необхідно створювати таке середовище, яке створює відповідні умови для оздоровлення й проведення дозвілля та відповідає всім потребам міського населення. Одним з інструментів є проектування нових об'єктів спортивно-медичного обслуговування – велнес-центрів. Велнес-центри – тип об'єктів, що надають послуги в галузі фізичної культури, рекреаційного відпочинку, медицини, косметичного обслуговування і здорового харчування.

Термін «велнес» є запозиченим з англійської мови (англ. Wellness, від be well – «добре самопочуття» або «благополуччя»), це концепція здорового способу життя, заснована на поєднанні фізичного

і психологічного здоров'я, здорового харчування, розумних фізичних навантажень й відмови від шкідливих звичок. Термін вперше згадується в 1650 р у Кембриджському словнику. У 1959 р був популяризував у зв'язку з виходом книги Альберта Дана «High level wellness» та згаданий в словнику Американ Херітендж.

Перший велнес-центр «The Wellness Resource Center» був відкритий в 1975 в Мілл Валлей, Каліфорнія, США. Сьогодні їх загальна кількість в світі складає понад дванадцять тисяч.

На відміну від змісту терміну «фітнес», «велнес» є більш широким поняттям та має на увазі системний підхід, комплексне використання методик оздоровлення, що складаються з дієтології, реабілітаційних програм, психологічного оздоровлення, функціонального тренінгу, СПА-процедур.

До базового функціонального складу велнес-центрів входять п'ять обов'язкових блоків, а саме: спортивний, медико-діагностичний, рекреаційний, косметичний й блок здорового харчування. До велнес-центрів з розширеним функціональним складом можуть бути додатково включені готельний, комунікативно-виставковий й торговий блоки. Обслуговуючі блоки, такі, як вестибюльні, адміністративний і дитячий, так само є складовими частинами велнес-центрів, однак не мають функціонально-визначального значення при встановленні типологічної приналежності об'єкта і також притаманні іншим типам громадських будівель.

В основу проектування велнес-центрів можуть бути закладені вимоги, що пред'являються до велнес-готелям, розроблені Угорської асоціацією велнеса на основі діючої західно-європейської системи Згідно з даними розробкам мінімальний склад велнес-центру повинен бути наступним: критий басейн, два різних типи лазень, чотири різні косметологічні послуги, шість видів масажних і релаксаційних процедур, кардіологічне обладнання і фітнес-зал, чотири різні спортивні програми вільного часу або східні рухові програми, тренінг категорії аеробіка, три громадські (культурні, музичні, художні) програми. Важливий акцент в даному випадку зроблений на обов'язковій наявності фахівців, які мають освіту в сфері велнес або в аналогічній сфері.

У Канаді основний акцент робиться на реабілітацію та відновлення після лікування від різного роду залежностей: алкогольної; наркотичної. Як правило, будівлі велнес-центрів є окремостоячі. Характерними прикладами є «Wellness Within Health», «Spa & Yoga Centre» (Едмонтон), «The Savannah Wellness Retreat» (озеро Онтаріо), «Rosedale Wellness Center» (Торонто).

У США як в країні, в якій виникла концепція велнес, число громадських будівель даного типу становить понад 3500. Для США також характерно розташування велнес-центрів на території студентських кампусів. Прикладами велнес-центрів такої спрямованості є «Campus Recreation and Wellness Center» (Айова), «San Marcos, CA campus wellness center» (Каліфорнія), «Georgia College & State University Wellness and Recreation Center» (Джорджія).

Велнес-центри в країнах Латинської Америки знаходяться в стадії появи і первинного розвитку. Велнес-центри не мають стратегії впровадження і продуманого архітектурного рішення. Вони формуються на базі існуючих фітнес-клубів, спа-комплексів і медичних центрів.

Таким чином, створення велнес-центрів, які з самого початку орієнтовано на роботу з комплексним відновленням і підтримкою психологічного і фізичного здоров'я організму людини, можна розглядати, як інструмент профілактики і підтримки загального здоров'я нації.

ОРГАНІЗАЦІЯ ІНДУСТРІАЛЬНИХ ПАРКІВ

Ткач М.А.

Науковий керівник – Панкєєва А.М., канд. техн. наук, доцент

На сьогоднішній день створення індустріальних парків – новий тренд в організації технологічних та бізнес-процесів. Індустріальні парки визначаються як спеціальні промислові території з налагодженою енергосистемою та інфраструктурою, спрощеними регуляторними процедурами та пакетом інвестиційних стимулів для виробничих й науково-дослідних підприємств, що контролюються найчастіше однією компанією.

Індустріальні паки почали формуватися в кінці XIX ст. Першим парком створеним у світі є індустріальний парк «Trafford Park» у 1896 році. Trafford Park розташовано у Північно-Західній Англії, площею близько 12 кв.км. В даний час індустріальний парк «Trafford Park» залишається одним з найбільш великих індустріальних парків Європи.

Активний розвиток та поширення індустріальних парків по всьому світу почалось з 1970-х років. У Європі та США індустріальні парки формувались у вже існуючих кластерах та індустріальних зонах з чітко сформованою спеціалізацією.

Наприклад, у Великобританії індустріальні парки почали найбільш активно розвиватися з 1930-х років як один з інструментів боротьби з економічною кризою – Великою депресією. В результаті до